

37ste vergadering

Dinsdag 20 december 1994

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Deetman

Tegenwoordig zijn 147 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Augusteijn-Esser, Bakker, Ter Beek, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Bolkestein, Van den Bos, Van Boxtel, Brinkman, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Buurmeijer, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Dees, Deetman, Van Dijke, Dijkma, Dijkman, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Esselink, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Groenman, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Van Heemst, Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hirsch Ballin, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, Hoogervorst, De Hoop Scheffer, Houda, Huys, Janmaat, De Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, De Korte, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Liemburg, Lilipaly, Van der Linden, Marijnissen, Mateman, Middel, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmöller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Van Traa, Ter Veer, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Verkerk,

Versnel-Schmitz, Vliegthart, Van der Vlies, Van Vliet, H. Vos, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heer Van Mierlo, vice-minister-president, minister van Buitenlandse Zaken, mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat, de heren Wijers, minister van Economische Zaken, Melkert, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, en mevrouw Terpstra, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Boers-Wijnberg, wegens bezigheden elders;

Van de Camp, wegens bezigheden elders, alleen voor de middag-vergadering;

V.A.M. van der Burg en Van Zijl, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering;

Verspaget, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is de volgende brief van het lid Buurmeijer:

“Geachte voorzitter!

Op deze laatste vergader-dinsdag in 1994 hoop ik afscheid te nemen als lid van de Kamer. De Kamer staat vandaag aan de vooravond van het Kerstreces en dat betekent een vergadervrije periode tot 23 januari 1995. In de tussentijd verwacht ik aan te zullen treden als voorzitter van het Tijdelijk instituut voor coördinatie en afstemming. Hiervoor zal ik de Kamer verlaten omdat de positie van onafhankelijk voorzitter niet verenigbaar is met het kamerlidmaatschap. Op die grond deel ik U mede mijn lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te beëindigen met ingang van 1 januari 1995.

Ik wil daarbij niet verhullen dat dit vertrek uit de Kamer mij niet licht valt. Ik heb er niet naar uitgezien. Het kamerlidmaatschap heb ik tot de dag van vandaag als een uitdaging en een opdracht beschouwd en heb het steeds een eer gevonden om daaraan gestalte te geven. Bij mijn vertrek kijk ik terug op een deel van mijn leven waarin ik vanuit een vrijzinnige achtergrond als kamerlid een sociaal-democratische overtuiging heb trachten uit te dragen. In dat opzicht is het werk niet af. Elders in de publieke sector hoop ik vanuit dezelfde gezindheid maar in een onafhankelijke positie een zelfde uitdaging aan te treffen. Daarmee hoop ik de publieke zaak te blijven dienen in een tijd waarin vaak al te gemakkelijk privatisering als de oplossing wordt gezien.

Een woord van oprechte dank wil ik uitbrengen aan al diegenen die mij in de Kamer gedurende al die jaren

voorzitter

hebben ondersteund. Binnen de omgeving van mijn fractie en zeer zeker ook binnen het bredere verband van de Kamer als geheel. Ik hecht er aan om dit zo nadrukkelijk te noemen omdat ik tegenwoordig te vaak collega's geringschattend hoor praten over de Kamer als organisatie.

Was het vroeger dan allemaal beter? Ik zou dat niet zonder meer willen beweren. Wel was het zo dat er tussen alle bewoners van het kamergebouw, kamerleden en medewerkers, een intensiever contact was. Door het nieuwe gebouw en de groei van het aantal medewerkers, twee belangrijke ontwikkelingen in de jaren tachtig, heeft de organisatie een niet geringe schaalvergroting ondergaan. Dit is voor de Tweede Kamer als gemeenschap die in het hart van ons democratisch bestel dient te staan niet zonder risico's.

Daarbij zijn ook de kamerleden zelf in het geding. Het gaat er soms op lijken dat kamerleden passanten zijn in hun eigen omgeving. Ik keer me hiermee ook tegen diegenen die oproepen om als kamerlid toch vooral buiten dit gebouw present te zijn. Politici zullen naar mijn overtuiging vooral dan herkenbaar zijn als ze hier in de Kamer het debat aan gaan. Met hun collega's en met de regering die ze behoren te controleren. Dan is de Kamer de arena die het moet zijn. Als het moet met de degen, als het kan met het floret. Desnoods met het fileermes maar schuw de strijd hier in huis niet. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat dit hoe vreemd dat ook mag klinken tegelijkertijd een grotere betrokkenheid op elkaar vereist als leden van deze Kamer. Het debat kan des te beter worden gevoerd naarmate de leden elkaar beter kennen. In deze visie is de Kamer in brede zin meer dan een lokatie aan het Plein in Den Haag waar kamerleden kantoor houden.

Ik behoor nog tot diegenen die in de oude zaal de geur van het gevecht hebben gesnoven. Ook in de nieuwe omgeving kan dat. U zult mij in die zin geen hunkering horen uitspreken naar de oude zaal. Wel naar een cultuur waarin het Binnenhof zich niet schaamde voor haar eigen werkwijze. Als hier het debat gezocht wordt en de verschillen van opvatting zichtbaar worden zal de karikatuur van de glazen kaasstolp snel verdwijnen. Een

gevoel van eigenwaarde en zelfbewustheid van de Kamer als geheel kan daarbij niet gemist worden. Ik hoop dat alle betrokkenen in dit huis hieraan gezamenlijk vorm en inhoud weet te geven. Veel sterkte daarbij! Vanaf nu zal ik de Kamer zoals zo velen vanaf de zijlijn volgen.

Het gaat U allen goed, met vriendelijke groet,

(w.g.) Flip Buurmeijer."

(Applaus)

De **voorzitter**: Waarde collega Buurmeijer. Op 28 augustus 1979 werd u lid van de Kamer. Vanaf dat moment bent u zonder onderbreking lid van de Kamer geweest, dus meer dan 15 jaar. In die periode hebt u deel uitgemaakt van belangrijke, soms minder belangrijke kamercommissies. U bent niet alleen lid van die commissies geweest, maar ook actief lid. Die commissies waren die voor Binnenlandse Zaken, Civiele Verdediging, Volksgezondheid, Sociale Zaken, van welke commissie u ook ondervoorzitter bent geweest, de toenmalige commissie CRM, de commissie voor de Werkwijze, de commissie-Dees en niet in de laatste plaats de Enquêtecommissie uitvoering sociale verzekering. Hiervan bent u een bekwaam voorzitter geweest, zodat deze commissie minder onder de officiële naam en meer als de commissie-Buurmeijer de geschiedenis in zal gaan. Ten slotte bent u vanaf september 1989 lid van het Presidium van de Kamer geweest en vanaf mei van dit jaar niet alleen lid van het Presidium, maar ook eerste ondervoorzitter van de Kamer.

Wat betreft de activiteiten van uw fractie, meld ik dat u tot twee keer toe het gebracht heeft tot de belangrijke functie van fractie-secretaris.

In uw brief gaat u uitvoerig in op het functioneren van de Kamer en op het functioneren van de individuele leden. Het is goed, dat daarvan een ieder kennis neemt en daarom heb ik die passages ook integraal voorgelezen. Maar van onze kant wil ik memoreren de belangrijke bijdrage die u hebt geleverd aan het werk van de commissie voor de Werkwijze. In de afgelopen vier jaar is in die commissie de grote herziening van het Reglement van orde voorbereid en u heeft zich in die commissie

intensief gewoerd en in het afgelopen halfjaar ook intensief ingezet om het nieuwe Reglement van orde conform de bedoeling in te voeren. Iets van de vruchten heeft u wellicht in de afgelopen maanden mogen smaken, maar de invoering is nog niet voltooid. U heeft een belangrijke inbreng gehad, wanneer er technische zaken waren, in een commissie die per definitie technisch is, maar soms politiek en dan was uw inbreng ook belangrijk, namelijk de commissie-Dees met betrekking tot de rechtspositie van de kamerleden.

Ten slotte en niet in de laatste plaats wil ik u danken voor datgene, wat u in het Presidium ten behoeve van het functioneren van de Kamer hebt gedaan. Uw inbreng was er daar een van grote betrokkenheid. U wilde ook – en dat is een hele goede zaak – mede verantwoordelijk zijn voor de interne gang van zaken van de Kamer. En daarbij was u een liefhebber van discussiëren en doordiscussiëren, als u het gevoel had, dat wij niet precies genoeg waren. Zo hebt u een belangrijke bijdrage geleverd, ook binnen het Presidium en daarmee ten behoeve van de totale Kamer aan een zo goed mogelijke besluitvorming.

Collega, wij danken u voor uw collegialiteit, in welke commissie dan ook, gewoon hier als kamerlid. Het ga u goed in uw nieuwe functie!

(Applaus)

De **voorzitter**: Van dit ontslag is mededeling gedaan aan de voorzitter van het Centraal stembureau en aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Ik stel voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.